

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 15C/164/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223702
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kleimanová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1512223702.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou JUDr. Zdenkou Kleimanovou v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zast.: advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie č. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na súd dňa 27.9.2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, zaplattenia majetkovej škody vo výške 125,- EUR a nemajetkovej ujmy vo výške 605,- EUR, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom T. súdu Z. V. Nároku sa domáhal podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Dôvodil tým, že v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úver č. XXXXXXX) navrhol zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu proti povinnému zo zmluvy M. E.. M. exekútor, ktorý exekučnej veci prideliť číslo EX XXXX/XXXX, požiadal T. súd Z. V o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.10.2010 a to rozhodnutím o poverení. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby do 15 dní, v rozpore s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (omeškanie viac ako 11 mesiacov). Navrhovateľ nemá k dispozícii rovnopis príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu. Preto navrhuje, aby si súd ako dôkaz obstaral spis exekučného súdu založený pre exekučné konanie proti povinnému M. E., registrovaný súdnym exekútorom pod č. EX XXXX/XXXX.

Ako vyplýva z odôvodnenia návrhu, navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody v celkovej výške 125,- EUR. Táto škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na udelenie poverenia a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- EUR, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií a na výdaje spojené s urgenciami exekučnému súdu sumu 15,- EUR.

Zároveň si navrhovateľ uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v celkovej výške 605,- EUR, za celých 11 mesiacov nečinnosti (55,- EUR za mesiac), pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného navrhovateľa, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík:

- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného,
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom nastalo riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným,
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom nastalo riziko insolvenčie povinného.

Navrhovateľ uvádza, že v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak odporca do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca sa k doručenému návrhu písomne vyjadril dňa 29.10.2013. V rozsiahlom vyjadrení namieta viaceré procesné a hmotnoprávne podmienky pre uplatnenie nároku na súde, vrátane premičania nároku. Predovšetkým namieta predčasnosť podania návrhu, keď tento bol podaný pred uplynutím šiestich mesiacov od podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Prvé žiadosti doručil navrhovateľ na Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 23.4.2012, žalobu však podal už dňa 27.9.2012, teda skôr ako ukladá zákon. Navyše navrhovateľ mu napriek výzvam neposkytol potrebnú súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Odporca zásadne namieta existenciu základných predpokladov pre zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. ktorými sú: 1. nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

K podmienke č. 1. navrhovateľ uvádza, že v zmysle § 44 ods. 2 exekučného poriadku exekučný súd, po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. 15-dňová lehota sa tak nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Ďalej uvádza, že ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Podľa názoru odporcu pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.) spočívajúceho v nečinnosti alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní alebo z právoplatného rozhodnutia, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (vydaného ÚS SR, ESLP). Navrhovateľ nepreukázal podanie takejto sťažnosti na prieťahy ani rozhodnutie o nej, nepreukázal teda nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, čím podmienka nesprávneho úradného postupu nie je daná.

K podmienke č. 2 odporca uvádza, že navrhovateľ vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému. Žalobca v žalobe neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Podľa odporcu navrhovateľom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech a teda ich náhrady nie je možné

domáhať sa podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Okrem toho navrhovateľ v tomto konaní na preukázanie vzniku škody by musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Navrhovateľ, ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prietáhov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebiehali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikla, vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považuje odporca za účelové. Navrhovateľ tak nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

K nemajetkovej ujme odporca poukazuje na ustanovenie § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. v zmysle ktorého sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosťou dôsledkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Odporca poukázal na dve skutočnosti. V prvom rade poukázal na to, že poskytovanie finančného zadostučinenia podľa viacerých nálezov Ústavného súdu SR nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Ústavný súd SR prihliada aj na to či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. V druhom rade je potrebné uviesť, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže náhradu nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku NS ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Navrhovateľ uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto bližšie nekonkretizuje. Taktiež nezdôvodnil v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. Navrhovateľ zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva a z toho dôvodu odporca nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Odporca akcentuje potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (dobré mravy), ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce, čo vylučuje možnosť priznania prípadného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu.

Vzhľadom na uvedené odporca zastáva názor, že navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Podľa odporcu v danej veci neexistuje ani 3. podmienka - príčinná súvislosť. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo, bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcom v tom, že nerozhodol o zamietnutí návrhu na poverenie na vykonanie exekútora v lehote 15 dní a vznikom škody. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok

potrebných pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. odporca navrhuje návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Po vyriešení otázky príslušnosti tunajšieho súdu na konanie vo veci, keď Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 8NcC 128/2012-17 zo dňa 19.10.2012 rozhodol, že sudcovia súdu ani zákonná sudkyňa, ktorej bola vec pridelená náhodným výberom nie sú vylúčení z konania a rozhodovania vo veci (okrem sudkyne V. V. G.), súd nariadil pojednávanie na deň 14.1.2014. Právny zástupca navrhovateľa dňa 10.1.2014 doručil e-mailom súdu Návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu, že mu nebolo doručené uznesenie Krajského súdu o vylúčení sudcov tunajšieho súdu. Súd konštatoval, že cit. uznesenie mu bolo doručené dňa 21.11.2012 a pojednávanie odročil na 11.3.2014. Právny zástupca navrhovateľa dňa 6.3.2014 doručil súdu návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a návrh, aby súd konanie prerušil a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednávaniu veci. Súd uznesením 15C 164/2012-88 zo dňa 11.3.2014 zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) veta prvá a § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. a uznesenie doručil účastníkom konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.8.2014, keď ho odvolací Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č.k. 8Co 352/2014-113 zo dňa 17.6.2014 potvrdil.

Súd nariadil ďalšie pojednávanie na deň 22.1.2015. Právny zástupca navrhovateľa doručil dňa 16.1.2015 e-mailom súdu návrh na zrušenie tohto pojednávania a návrhy na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednaním veci a do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach vznesených v konaní č. 7C 6/210 pred Okresným súdom Prešov. Súd na tieto návrhy neprihliadal a nariadil ďalšie pojednávanie na deň 19.3.2015. Právny zástupca opätovne doručil dňa 12.3.2015 návrh na zrušenie pojednávania a návrhy na prerušenie konania. Súd návrh na prerušenie konania do rozhodnutia o prejudiciálnych otázkach uznesením zo dňa 19.3.2015 zamietol, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14.5.2015.

Súd nariadil ďalšie (piate) pojednávanie na deň 9.6.2015, na ktoré boli účastníci riadne predvolaní v zmysle § 115 ods. 2 O.s.p., keď predvolanie prevzali dňa 21.5. a 27.5.2015. Právny zástupca navrhovateľa dňa 4.6.2015 rovnakou formou (e-mailom) doručil súdu opätovne Návrh na zrušenie pojednávania nariadeného na 9.6.2015 a návrh na prerušenie konania z rovnakých dôvodov, ako uvádzal v podaní dňa 6.3.2014, 16.1.2015 a 12.3.2015. Z dôvodu návrhu navrhovateľa sa odporca z pojednávania ospravedlnil. Keďže súd o rovnakých procesných návrhoch navrhovateľa na prerušenie konania už dvakrát právoplatne rozhodol, na podanie navrhovateľa zo dňa 4.6.2015 neprihliadal. Podanie navrhovateľa ani odporcu nepovažoval súd za riadne ospravedlnenie a návrh na odročenie pojednávania v zmysle § 119 O.s.p., preto vec v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal na pojednávaní dňa 9.6.2015 v prítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie návrhom navrhovateľa, vyjadrením odporcu a listinným dôkazom a to exekučným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 37Er 2965/2010 a zistil nasledovný skutkový stav:

Z obsahu exekučného spisu 37Er 2965/2010 je nesporné, že súdny exekútor V. L. N. doručil súdu dňa XX.X.XXXX pod svojou spisovou značkou EX XXXX/XX E. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného B., s.r.o. proti povinnému M. E. pre vymoženie 504,- EUR istiny s príslušenstvom na základe exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 23.3.2010, sp. zn. SR 23204/09. Okresný súd Bratislava V vydal dňa 18.10.2010 Poverenie č. XXXX XXXXXX*, ktorým súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. (exekučný poriadok) účinného do 31.5.2011 Exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vykonaným dokazovaním je jednoznačne preukázané, že exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia súdu dňa 10.5.2010, na základe exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. d), súd vydal Poverenie na vykonanie exekúcie dňa 18.10.2010.

Podľa § 1 písm. a) zák.č. 514/2003 Z.z. zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 uvedeného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. I Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 V prípade, ak iba samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

- porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť (prietahy, § 3 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 514/2003 Z.z., § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).
- vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka).
- príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinností vznikla.

Pokiaľ v dôsledku tohto nesprávneho úradného postupu má vzniknúť zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., musia byť splnené ďalšie podmienky stanovené zákonom, predovšetkým musí byť týmto nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda.

Škodou zákon rozumie ujmu, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného, spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu, je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peniazmi. Za skutočnú škodu je treba považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je treba vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu. Majetkový stav, ktorý je pritom východiskom na zistenie existencie škody a na vyčíslenie jej výšky, je tvorený predovšetkým súhrnom hmotných predmetov (vecí) v určitej hodnote vyjadrenej v peniazoch a iných hodnôt či práv, ak sú oceníteľné peniazmi; oproti tomu pasíva sa do hodnoty majetkového stavu premietajú negatívne. K zmenšeniu majetkového stavu dochádza tým, že sa zmenší hodnota aktív (príp. sa zväčší hodnota pasív) takým spôsobom, že jeho celkové vyjadrenie v peniazoch sa oproti predchádzajúcemu stavu zníži. Z toho je zrejmé, že porovnávanie hodnôt majetkového stavu pre účely náhrady škody je možné len prevodom na peniaze, ktoré, ako už bolo povedané, plnia úlohu všeobecného ekvivalentu. Okrem náhrady škody, tak ako ju upravuje Občiansky zákonník, neobsahuje zákon č. 514/2003 Z. z. v znení do 31.12.2012, ani žiadny iný právny predpis Slovenskej republiky. Žiadny zvláštny spôsob odškodnenia za prípadný nesprávny úradný postup spočívajúci v neodôvodnených priet'ahoch konania a ani iný platný predpis právneho poriadku SR nezakladá možnosť odškodnenia, ktoré by nezávisle na majetkovom stave poškodeného a bez ohľadu na majetkovú ujmu stanovil určitú satisfakciu, ak bolo preukázané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhovateľom vyúčtované režijné náklady nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ je podnikateľský subjekt, náklady vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu obchodnej činnosti nemožno považovať za škodu. Takými nákladmi sú aj uplatňované náklady vo výške 125,- EUR z titulu správy pohľadávok prostredníctvom zamestnancov, ktorí dostávajú mzdu, ako aj náklady za spracovanie urgencií súdom, kontrolu stavu konania na exekučnom súde a za udržiavanie a správu informačného systému; nie sú škodou a pokiaľ nie sú špecifikované konkrétne na exekučnú vec 37Er 2965/10 ako vynaložené navyše za čas omeškania, už vôbec nie škodou, ktorá by vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu.

Pojem ujma predstavuje ohrozenie subjektívnych občianskych práv a zároveň je aj jedným z predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti. Nemajetková ujma je adekvátna, keď ide o stratu dôveryhodnosti, spochybnenie serióznosti a poctivosti ich konania (vrátane podnikateľských aktivít). Ujma sa často stotožňuje so škodou, čo je nesprávne. Vzťah ujma - škoda ako pojmy netreba stotožňovať, nakoľko škoda sa preukazuje a ujma sa zdôvodňuje. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy je potrebné predovšetkým zohľadňovať: závažnosť a intenzitu konania, dosah konania, motívy konania, úmysel konania, dĺžku protiprávneho konania.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť nárokom v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z., pretože takýto nárok môže vzniknúť iba fyzickej osobe. Tento záver možno vyvodiť z ust. § 17 ods. 3 písm. a) až d) zák. č. 514/2003 Z.z. V prípade právnickej osoby totiž nemožno hodnotiť jej doterajší život a prostredie, v ktorom žije, resp. jej súkromný život a spoločenské uplatnenie. V tejto časti preto zrejme ide o nárok na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby v zmysle § 19b ods. 3 Obč. zák. Súd je toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by nesprávnym úradným postupom súdu došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti navrhovateľa. Treba uviesť, že navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Navyše, takýto zásah je už pojmovo vylúčený, keďže vyššie popísaná nečinnosť exekučného súdu nemôže mať vplyv na povesť navrhovateľa.

Každý z účastníkov konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Navrhovateľ musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať (aj keď je druhý účastník v konaní nečinný). Taktiež odporca nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté

dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Účastníci sa nedostavili na nariadené pojednávania. Navrhovateľ nedôvodnými procesnými návrhmi opakovane maril meritórne prejednanie veci. V dôsledku konania navrhovateľa sa odporca z pojednávania ospravedlňoval. Týmto svojim konaním sa účastníci ukrátili o možnosť vypočúť si na pojednávani stanovisko súdu podľa § 118 ods. 2 O.s.p., teda stanovisko súdu, čo považuje vo veci za sporné, ktoré otázky vidí ako nepreukázané, a ktoré dôkazy v konaní vykoná, či nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Účastníci konania boli poučení o povinnosti označiť a predložiť dôkazy a skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 O.s.p.). Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie.

V tomto prípade navrhovateľ tvrdil, že súd porušil svoje zákonné povinnosti nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v nečinnosti - v prieťahoch v konaní, pretože poverenie na vykonanie exekúcie nevydal v zákonnej lehote 15 dní, ale s omeškaním.

Súd poukazuje na to, že nie každý prieťah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný prieťah v konaní. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup. (I ÚS 16/02, I ÚS 63/00).

V danom prípade je nesporné, že išlo o exekučnú vec, v ktorej súd mal rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia a v prípade udelenia poverenia bol súd povinný vydať ho do 15 dní od doručenia žiadosti.

Súd vo veci vydal poverenie cca 5 mesiacov po zákonom stanovenej lehote. Počas tejto doby však súd skúmal, či nie je rozpor so zákonom, keďže išlo o rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskej veci. Oprávnenosť takého skúmania exekučného súdu vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C XX/XX F. G. SL proti H. L. I..

Je nepochybné, že žiadosť o poverenie bola podaná na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozhodnutia vydaného na základe spotrebiteľského vzťahu. Vzhľadom na problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnu úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, bolo povinnosťou súdu aj v rámci exekučného konania skúmať toto rozhodcovské rozhodnutie s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C XX/XX F. G. SL proti H. L. I., podľa ktorého smernicu 93/13 treba vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, ak je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. (bod 59).

Súd teda posúdil, že vydanie poverenia až po 5 mesiacoch, teda po zákonom stanovenej lehote, bolo síce porušením súdu, ale z objektívnych dôvodov prihliadajúc na zvýšenú ochranu spotrebiteľa.

Teda súd skonštatoval porušenie práva, ale vzhľadom na všetky uvádzané skutočnosti, ako je dĺžka porušenia, vykonávanie úkonov súdu počas tej doby na zabezpečovanie podkladov pre rozhodnutie s poukazom na zvýšenú ochranu spotrebiteľov, súd má za to, že konštatovanie takého porušenia je dostatočným zadosťučinením.

Navrhovateľ nepreukázal ani existenciu ďalších podmienok pre úspešné uplatnenie svojich nárokov na náhradu škody, ktorá mu podľa tvrdenia v žalobe vznikla nesprávnym úradným postupom. Preukázaný nebol ani vznik škody a ani príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Z obsahu žaloby vyplýva len tvrdenie navrhovateľa, že mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s tým, že súd nerozhodol o žiadosti exekútora v zákonnej lehote, avšak nijako nekonkretizuje, ako bolo rozhodnutie vydané s 5-mesačným omeškaním spôsobilé spôsobiť škodu. Tvrdená škoda a nemajetková ujma nie je škodou v zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., ani v zmysle ustanovení občianskeho zákonníka tak, ako je citované vyššie (išlo len o bežné podnikateľské náklady nevyvolané len konkrétnym prípadom) a v žiadnom prípade tieto náklady nemohli byť a ani neboli spôsobené v príčinnej súvislosti s oneskorene vydaným poverením na vykonanie exekúcie.

Navrhovateľ tak nepreukázal splnenie podmienok, ktoré zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť štátu za tvrdú škodu t.j. neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho nároku. Naopak, súd sa v prevažnej miere stotožnil s právnou a skutkovou argumentáciou odporcu k veci, prezentovanou v písomnom vyjadrení k návrhu.

Súd preto žalobný návrh na základe vyššie uvedených skutkových zistení a s poukazom na citované právne predpisy ako nepreukázaný, ale aj čo do vzniku škody nedôvodný, zamietol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V konaní bol úspešný odporca, avšak tento si počas konania žiadne trovy neuplatňoval, preto súd vyslovil, že náhrada trov konania sa mu nepriznáva.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Z toho dôvodu súd nezaväzoval účastníkov na zaplatenie súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu Krajskému súdu v Bratislave, dvojmo.

V odvolaní okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 42 ods. 3 O.s.p. sa musí uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v čom sa vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 202 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.